

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خاوران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خاوران

معاونت پژوهش

عنوان

نقد و بررسی شرط عدم ازدواج مجدد در نکاح براساس مبانی حاکمیت اراده و اصل تحکیم خانواده

استاد راهنما

خانم دکتر زهرا سادات میرهاشمی

استاد مشاور

حجت الاسلام دکتر آقای شعبانی

نکارنده

سیده معصومه میری گرجی

بهار ۱۴۰۲

صورت جلسه دفاع

تحمیدیه

حمد و سپاس بی‌کران پروردگار یکتا را که هستی‌مان
بخشید و به طریق علم و دانش رهنمونمان شد؛ آنگاه به
همنشینی پویندگان این راه مفتخرمان کرد تا خوشه‌چین
خرمن علم و معرفتشان باشیم و در پرتو چراغ هدایتشان
در شمار رهپویان کمال و سعادت درآییم.

تقدیم به

همسر عزیزم که وجود مهربانش سایه‌سار و آرامش
زندگی‌ام و حمایت‌های بی‌دریغش مایه دلگرمی من
است.

۶۵. محقق ثانی کرکی، علی بن الحسین، جامع المقاصد، بی جا: آل البيت، ۱۴۱۴.
۶۶. محمد بن مکی (شهید اول)، اللمعه الدمشقیه فی فقه الامامیه، دار التراث-الدار الاسلامیه، ۱۴۱۰.
۶۷. محمد بن منصور بن زین الدین، عوالی اللئالی العزیزیه فی الاحادیث الدینیّه، بی جا: بی نا، بی تا.
۶۸. مصطفوی، سید محمد کاظم، القواعد، بی جا: دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۲۱.
۶۹. مظفر، محمدرضا، اصول الفقه، ج ۲، قم: مؤسسه مطبوعاتی اسماعیلیان، ۱۴۰۳.
۷۰. مغنیه، محمد جواد، فقه الامام الصادق، ج ۳، قم: مؤسسه انصاریان، ۱۳۷۹/۱۴۲۱.
۷۱. -----، الفقه المذاهب الخمسه، دار التبار الجدید، ۱۴۰۲.
۷۲. مکارم شیرازی، ناصر، الفتاوی الجدیده، قم: انتشارات مدرسه امام علی بن ابی طالب علیه السلام، ۱۳۸۵.
۷۳. -----، القواعد الفقهیه، بی جا: مدرسه الامام علی ابن ابی طالب، ۱۳۷۹.
۷۴. موسوی بجنوردی، سید میرزا حسن، القواعد الفقهیه، ج ۳، چ ۱، قم: نشر الهادی، ۱۴۱۹.
۷۵. -----، قواعد فقهیه، تهران: مؤسسه عروج، ۱۴۰۱.
۷۶. موسوی خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، ج ۳، چ ۶، قم: مؤسسه مطبوعاتی دار العلم، ۱۴۲۲.
۷۷. -----، کتاب البیع، قم: دار العلم، بی تا.
۷۸. موسوی خویی، سید ابوالقاسم، کتاب الاجاره، قم: انتشارات لطفی، ۱۳۶۵.
۷۹. -----، مصباح الفقاهه فی المعاملات، ج ۲، بی جا: النشر الاسلامی، ۱۴۱۹.
۸۰. -----، مصباح الفقاهه، بیروت: دار الهادی، ۱۴۱۰.
۸۱. -----، مصباح الفقاهه فی المعاملات، ج ۷، چ ۱، بیروت: دار الهادی، ۱۴۱۲.
۸۲. -----، مصباح الفقاهه فی المعاملات، ج ۳، قم: مؤسسه انصاریان، ۱۴۱۸.
۸۳. -----، منهاج الصالحین، بی جا: دار التراث الاسلامی، ۱۴۱۰.
۸۴. نائینی، میرزا محمد حسین غروی، منیة الطالب، بیروت: دار احیاء التراث، ۱۳۷۳.
۸۵. نجفی خوانساری، موسی، منیة الطالب فی حاشیة المکاسب، قم: مؤسسه نشر اسلامی، ۱۴۳۱.
۸۶. نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، تهران: دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۶۸.

۸۷. نراقی، احمد بن محمد مهدی، *عوائد الایام فی قواعد الاحکام و مهمات مسائل الحلال و الحرام*، بی جا: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه، ۱۴۲۰.

۸۸. -----، *مستند الشیعه*، ج ۱۶، بی جا: مؤسسه آل البيت عليه السلام، بی تا.

۸۹. نوری طبرسی، میرزا حسین، *مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل*، بی جا: مؤسسه آل البيت عليه السلام، ۱۴۰۸.

۹۰. یزدی، سید محمد کاظم طباطبایی، *تکملة العروة الوثقی*، بی جا: کتابفروشی داوری، بی تا.

مقالات

۱. آذرگشسب، معراج، «بررسی حقوقی حاکمیت اراده در اسقاط و انتقال حقوق زوجین ضمن عقد

نکاح»، چهارمین همایش بین المللی فقه و حقوق، وکالت و علوم اجتماعی، همدان، ۱۳۹۹.

۲. اصلانی، حمید رضا، «ضمانت اجرای شرط ترک فعل حقوقی از منظر فقه امامیه و حقوق مدنی

ایران با رویکردی بر آرای امام خمینی رحمه الله علیه»، پژوهشنامه متین، شماره ۳۶، ۱۳۸۶.

۳. بذریاچ، حمید، «بررسی اصل حاکمیت اراده و عوامل تحدید کننده آن»، پنجمین کنفرانس

بین المللی پژوهشهای دینی، علوم اسلامی، فقه و حقوق در ایران و جهان اسلام، تهران، ۱۴۰۰.

۴. بیگدلی، عطاءالله، «حاکمیت اراده در فقه امامیه، نظام رومی-ژرمنی و حقوق ایران»، پژوهشنامه

حقوق اسلامی، ۱۳۹۴.

۵. تسخیری، محمدعلی، بی تا، «شرط جزایی در عقود»، فصلنامه تخصصی فقه اهل بیت، شماره ۴۴.

۶. تقوی، سیدحسین و کرامتی، داود، «تبیین حق طلاق زوجه در قوانین موضوعه با تأکید بر ماده

۱۱۳۳ قانون مدنی»، فقه و حقوق، ۱۳۹۶.

۷. دیانی، عبدالرسول، «نقدی بر تحدیدهای قانونی اراده مرد در امر طلاق»، مجله مجتمع آموزش

عالی قم، شماره ۶، (۱۳۷۹).

۸. رفیعی، محمدتقی، «بررسی جامعه شناختی حقوق تک همسری در ایران»، شماره ۴، فصلنامه

مطالعات زنان، سال ۵، ۱۳۸۶.

۹. زورکی، سهراب و نعمتی، مسعود، «طلاق در فقه امامیه و قوانین موضوعه»، فقه و حقوق، ۱۳۹۶.

۱۰. سیدخاموشی، سیدمهدی و ملیحی، حمیدرضا)، «نگرش آیات و روایات به اصل حاکمیت اراده در اعمال حقوقی»، پژوهش دینی، ۱۳۹۶.
۱۱. صائمی، علی اصغر، شروط ابتدائی در فقه و ماده ۱۰ قانون مدنی، مجله الهیات و حقوق، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، پاییز و زمستان شماره ۹ و ۱۰، ۱۳۸۲.
۱۲. فاضل مهر، علی، «محدودیت های حاکمیت اراده در شروط ضمن عقد نکاح»، اولین کنفرانس ملی کاربرد پژوهش های نوین در علوم انسانی، قائم شهر، ۱۴۰۱.
۱۳. گرجی، ابوالقاسم، «حق و حکم و فرق میان آنها»، فصلنامه حق، دفتریکم، ۱۳۶۴.
۱۴. مردانی، سمیه، «رابطه همسان همسری و مطلوبیت روابط زناشویی»، فصلنامه برنامه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، شماره ۱۵.
۱۵. مردانی، مهدیه، «مداخله حاکم در حقوق خانواده با تاکید بر قاعده مصلحت»، نخستین همایش ملی چالشها و راهکارهای تعالی نهاد خانواده در مذاهب اسلامی با محوریت آسیب های اجتماعی، زاهدان، ۱۴۰۱.
۱۶. مقصودی، رضا، «جایگاه حاکمیت اراده در قانون حاکم بر طلاق در قوانین موضوعه و اسناد بین المللی». فقه و حقوق خانواده (ندای صادق)، ۱۳۹۴.
۱۷. موسوی بجنوردی، محمد، «شرط ترک ازدواج مجدد زوج ضمن عقد نکاح از جانب زوجه»، مجله حقوقی دادگستری، شماره ۱۱، تابستان، ۱۳۷۳.
۱۸. نقیعی، سیدابوالقاسم، «بررسی قاعده قضایی "الحاکم ولی الممتنع" و کاربرد آن در حقوق خانواده». دیدگاههای حقوق قضایی، ۱۳۹۳.

